

Direktoratet for mineralforvaltning

med Bergmesteren for Svalbard

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Dato: 29.03.2023
Vår ref: 23/00130-2
Deres ref: 202212919-2

Uttalelse til høring av melding til konsekvensutredningsprogram for Randselva kraftverk i Jevnaker, Ringerike og Hole kommuner

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 20. januar 2023.

DMF er statens sentrale fagmyndighet ved forvaltning og utnyttning av mineralske ressurser. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter vannforvaltningsloven.

Om saken

NVE har sendt over melding om et nytt kraftverk; Randselva Kraftverk som skal ligge mellom to av Norges største innsjøer. Kraftverkene i Randselva er av eldre dato og har behov for oppgradering. Kraftverket vil i tillegg levere systemtjenester og være bindeleddet i morgendagens kraftforsyning som forventes å ha store innslag av ikke regulerbar energi fra sol og vind.

Selve kraftverket er tenkt plassert i en fjellhall med portalbygg nær Viul kraftverk.

Uttalelse fra DMF

Mineralske forekomster

Kapittel 12 i meldingsdokumentet for Randselva kraftverk tar opp forslag til utredningsprogram. 12.11 tar opp naturressurser, der mineralressurser er nevnt som et underpunkt. Der står det at «*eventuelle mineraler og masseforekomster, herunder sand, grus, pukk, i området skal innhentes fra offentlige databaser og myndigheter med dette ansvarsområdet, og skal kort beskrives. Forekomstenes lokalisering og størrelse skal framgå av beskrivelsen*».

Ut ifra kartdatabasen til DMF ser det ut som tunelltraséen vil komme i berøring med sand- og grusressursen Moesmoen¹ som ligger i Jevnaker kommune.

¹ Grusressursen Moesmoen:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=76489

Adkomst tunnellopet ved Viul ligger også nord for sand- og grusforekomsten Eggemoen² i Ringerike kommune.

Det er etter DMFs vurdering nødvendig å gjøre ytterligere vurderinger av virkningene av arbeidet som skal gjøres ut over det som beskrives i utredningsprogrammet. Utredningen av nye tiltak må i tillegg til å beskrive forekomstene også vurdere om og eventuelt hvordan tunnelltraséene berører og påvirker tilgangen til ressursene i de registrerte forekomstene.

Massehåndtering

Under punkt 10.9.3 i meldingsdokumentet står det at overskuddsmasser fra tunelldriften ikke kan nyttes videre da deler av Ringeriksdistriktet inneholder stedvis alunskifer og eventuelle forekomster av alunskifer eller svovelholdige bergarter kan bli en problemstilling. NVE vurderer at Randselva kraftverk trolig ikke berører drivverdige løsmasseressurser.

DMF oppfordrer på generelt grunnlag å gjenbruke overskuddsmasser så lenge de ikke er forurenset. Dersom det skal arbeides for mer bærekraftig ressursbruk og gjenbruk av overskuddsmasser bør det innhentes mer detaljkunnskap for å dokumentere mulig bruk av masser. DMF er enige i at alunskifer ikke bør benyttes som byggeråstoff, men mener at dersom andre deler av steinmassene er egnet bør det begrunnes hvorfor det ikke er mulig å separere egnet og uegnet masse i utbyggingsprosessen. Masser uegnet til utnyttelse som byggeråstoff må planlegges for at skal legges på godkjent deponi. DMF mener at NVE konkluderer på et generelt grunnlag om at ingen av massene lar seg utnytte. NVE bør i stedet stille krav om at det gjøres en kartlegging av hvilke volum masser som genereres fra tunelltraséene, massenes geologiske sammensetning, og saklig begrunne eventuelle muligheter for gjenbruk av masser.

Meldingsdokumentet opplyser også om at kraftverket er tenkt plassert i en fjellhall nært Viul kraftverk. Det må vurderes hvilket volum overskuddsmasser tiltaket genererer og om massene kan brukes til samfunnsmessige formål framfor å deponeres i permanente deponier.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Kristine Bye
rådgiver

² Grusressursen Eggemoen:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=46040

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Bye

Mottakere:

Norges vassdrags- og
energidirektorat

Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO